

VALERIU
GAFENCU

S ÎNDREPTAR LA
SPOVEDANIE

 editura
ORTODOXIA

CE ESTE PĂCATUL?

Păcatul este călcarea Legii lui Dumnezeu, călcare voită sau nevoită, cu știință sau fără știință, cu fapta, cu cuvântul, cu gândul. Păcatul este necinstirea adusă lui Dumnezeu, ocară, disprețuire, defăimare, nerecunoaștere și vătămare adusă ființei Dumnezeiești, dintr-un sentiment egoist. Păcatul este necredință și neîncredere în Dumnezeu, în legea Lui și prea multă credință și încredere în sine, până acolo ca omul să-și fie singur lege, pentru că de îndată ce ai călcat Legea lui Dumnezeu ai urmat o altă Lege, fie a ta, fie a Diavolului. Păcatul este a doua răstignire adusă Mântuitorului, căci prin păcat se reînnoiesc toate batjocurile de altădată și toate bătăile primite. Piroanele, sulița, spinii, prin păcat Mântuitorul le simte din nou. Acum, însă, nu mai sunt bătute de cei ce-L defăimau și strigau: „Să Se răstignească, să Se răstignească...”, acum Îi sunt administrate de cei ce zic că cred în El, că-l urmează poruncile, că-L iubesc. Acum Îl scuipă în față cei ce sunt botezați, acum cununa de spini l-o pun cei ce se numesc creștini, acum Îi dau palmele, acum Îi bat piroanele, acum Îl împung cu sulița cei pentru care a suferit batjocuri și bătăi și pentru care Și-a dat sângele Său pe Golgota pentru ca să-i facă fii ai lui Dumnezeu, pentru ca să le deschidă Raiul, să sfarme moartea și să dărâme iadul. Păcatul este îndepărtare de Dumnezeu și, în schimb, apropiere de Diavol, este îndepărtare de casa Tatălui și păzire în Țară străină a porcilor diavolului. Pentru că suntem robi aceluia căruia îi slujim (Ioan 8, 34), păcatul înseamnă robia Diavolului. Când păcătuiești nu mai socotești ceea ce a făcut pentru tine Dumnezeu, nu-l mai ești fiu și nu te gândești la dreptatea Lui, care va pedepsi pe cei ce păcătuiesc împotriva Voii Lui. Prin păcat toate lucrurile lui Dumnezeu sunt pornite împotriva scopului pentru care au fost făcute. Gura n-a fost făcută de Dumnezeu ca să înjurăm cu ea, să bârfim și să blestemăm pe aproapele, ci gura a fost făcută ca, cu ea, să vorbim lucruri folositoare sufletului. Minte nu ți-a dat-o Dumnezeu ca, cu ajutorul ei, să găsești argumentele care te îndepărtează de Dumnezeu, ci ca să găsești argumentele care te apropie. Ochii nu au fost făcuți spre a privi ceea ce aduce vătămarea sufletului, ci spre a vedea creațiile lui Dumnezeu și spre a-l aduce mulțumiri. Tot așa, urechile, mâinile, picioarele n-au fost create spre a ne îndepărta de Dumnezeu. Bunătatea și îndelunga răbdare a lui Dumnezeu nu vrei să le socotești ca atare? Căci să știi că tot timpul ți s-a dat ca să câștigi Raiul și tu te pierzi socotind că El nu va mai judeca, că nu va ierta, că sunt alții mult mai răi ca tine.

CE URMĂRI ARE PĂCATUL

Răul pricinuit de el

1. Prin păcat pierdem darul cel mai presus de fire ce-l avem de la Dumnezeu. Fără acest dar, sufletul rămâne slut.
2. Prin păcat Duhul Sfânt este luat de la noi și nu mai suntem recunoscuți fii.
3. Prin păcat pierdem fericirea veșnică a Raiului; pierdem posibilitățile unirii cu Dumnezeu și petrecerea împreună cu sfinții; pierdem lumina veșnică și odihna.
4. [Prin păcat] câștigăm ladul cu focul cel nestins și cu întunericul cel ce este totdeauna.
5. Prin păcat pierdem toate bunătățile pe care le-am făcut înainte, căci Dumnezeu te va judeca în ceea ce te va găsi făcând.
6. Prin păcat pierdem ajutorul lui Dumnezeu (atât cât ești în păcat).

SPOVEDANIA

- Nu plângi gândindu-te că ai pierdut Raiul?

- Nu te cutremură mâhnirea adusă lui Dumnezeu?
- Nu te înfioară Iadul?
- Nu cauți să-ți dobândești starea pierdută?
- Se mai poate?
- Da! Trebuie numai să vrei ...

Dumnezeu a știut dintru început neputința noastră și ne-a dat posibilitatea curățirii de păcate. El a știut că omul cât va trăi va păcătuși și că fără de greșeală nimeni nu este, de aceea spunea ucenicilor Săi: „Oricâte veți lega pe pământ vor fi legate în Cer – și oricâte veți dezlega pe pământ vor fi dezlegate și în Cer”, cuvinte prin care se instituie și Taina Spovedaniei. Spovedania sau pocăința este o baie din care sufletul scaldat iese ușurat de greutate și curat de murdăria păcatelor, o baie în care se spală și se pierd toate întinăciunile și greșelile noastre. Spovedania este o doctorie ce vindecă sufletul rănit de draci, o doctorie ce strică otrava păcatului. Spovedania întoarce pe păcătos de la Diavol la Dumnezeu și-l pune din nou în legătură cu Făcătorul său. Spovedania însemnează aducerea sufletului la faptele și lucrurile care sunt pentru și după firea lui. Spovedania redă pe om curat lui Dumnezeu. Spovedania pregătește sufletul și trupul pentru primirea Trupului și Sângelui Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Spovedește-te în Biserică de patru ori pe an la același Duhovnic. Când îți faci examenul de conștiință găsește-te vinovat, nu te justifică; gândește-te la următoarele puncte:

- a. Motivul sau scopul cu care sau pentru care ai păcătuș. A doua zi caută să ocolești momentul potrivit respectiv.
- b. Intenția – ce ai voit de ai păcătuș.
- c. Împrejurările, ocolește-le a doua zi.
- d. Locul unde ai păcătuș.
- e. Cât l-ai răspândit – ai îndemnat pe alții.
- f. Numărul...

Spovedania trebuie făcută cu zdrobire de inimă și cu părere de Rău. Zdrobirea inimii este supărarea și durerea ce îți se pricinuieste când îți aduci aminte de păcat. Această durere nu stă numai în a simți păcatul, a suspina și a plânge pentru el, ci stă mai ales în a urî păcatul. Părerea de Rău este durerea ce o simte cel ce se pocăiește pentru că s-a lipsit de darul lui Dumnezeu și a câștigat munca. Biserica a stabilit înainte de spovedanie să îți un post de șapte zile sau chiar mai puțin. Bolnavii sunt scutiți. Scrie păcatele pe hârtie și citește-le singur înaintea Duhovnicului. Angajează-te în fața lui Dumnezeu și a ta să nu le mai faci.

CELE ZECE PORUNCI

Porunca întâi:

„Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău [...], să nu ai alți dumnezei afară de Mine”.

1. Crezi în Dumnezeu?
2. Crezi în Sfânta Treime?
3. Îl adori pe Dumnezeu?
4. Îl iubești?
5. Îl cunoști? – Te-ai silit spre a afla ceva despre Dumnezeu din cărțile Sfintei Scripturi, din cărțile Bisericești sau de altundeva?

6. Nu cumva crezi în farmece?
7. Nu ai umblat pe la ghicitori, prezicători?
8. Nu faci spiritism?
9. Nu crezi în vise? – Crede numai în Dumnezeu.
10. Nu cumva dai mai multă cinstită unei ființe sau unui lucru decât lui Dumnezeu?
11. Nu prețuiești banul, mâncarea sau vinul, femeia sau bărbatul, mai mult decât pe Dumnezeu?
12. Ai cântit vreodată împotriva lui Dumnezeu?
13. Nu ai deznădăjduit din cauza vreunui necaz, vreunei supărări sau oricăre alt rău venit asupra ta?
14. Nu te-ai împotrivit adevărilor și învățăturii creștine?
15. Nu ai citit cărți împotriva credinței?
16. Nu ai dat altuia să citească?
17. Nu ai fost la adunările necredincioșilor?
18. Nu ai citit cărțile și revistele lor cu scopul aflării altui adevăr decât cel al Bisericii?
19. Nu ai apărat necredința sau sectele sau mahomedanismul?
20. Nu ai dus daruri sectarilor?
21. Nu crezi în credințe deșarte sau păgânești? Că mi-a ieșit un preot înainte, îmi merge rău; mi-a ieșit un coșar, îmi merge bine; mi-a ieșit cu plinul sau cu golul etc.?
22. Este Dumnezeu centrul preocupărilor tale?
23. Ți-ai pus întotdeauna nădejdea în Dumnezeu?
24. Crezi că există Rai sau Iad?
25. Crezi că va fi Judecată?
26. Nu te încrezi prea mult în bunătatea lui Dumnezeu și în felul acesta nu te temi de judecată?
27. Nu crezi că Dumnezeu nu te mai poate ierta din cauza prea multelor (tale) și grelelor păcate?
28. Ai cerut totdeauna ajutorul lui Dumnezeu?
29. Ți-ai făcut cu regularitate rugăciunile? Seara, dimineața și la prânz?
30. La Biserică mergi cu regularitate?
31. La rugăciune și în Biserică te gândești numai la Dumnezeu?
32. Peste zi îți mai aduci aminte de Dumnezeu?
33. Mulțumiri I-ai adus lui Dumnezeu după toate faptele tale?
34. Și înainte de a face ceva I-ai cerut ajutorul?
35. Rugăciunile nu le spui câteodată numai din obicei sau să te scapi?
36. Nu te gândești în altă parte în timpul rugăciunii?
37. Nu-ți vin gânduri că nu te mai poți mântui?
38. Nu ai amânat pocăirea spre bătrânețe?
39. Nu cauți să mergi târziu la Biserică?
40. Asculți slujba atent?
41. Nu râzi, nu vorbești sau nu te uiți după lume în Biserică?

Porunca a doua:

„Să nu-ți faci chip cioplit, nici asemănarea vreunui lucru din câte sunt în cer, sus, și din câte sunt pe pământ, jos, din câte sunt în ape, sub pământ. Să nu te închini aceluia și să nu le slujești lor”.

1. Nu cumva crezi că unii oameni sunt mari și au valoarea pe care a avut-o Mântuitorul? Exemplu: filosofii sau șefii de religii...
2. Crezi în Sfintele Icoane?
3. Ce fel de închinare le dai?
4. Nu crezi, cumva, că Icoana este chiar Sfântul pe care îl zugrăvește?

5. Nu cumva crezi în oameni – femeia ta, bărbatul tău, copilul tău etc.?
6. Nu te închini vreunui lucru, banului, mâncării, băuturii sau altor plăceri?
7. Nu cumva mintea este singura ta lege și faci numai ceea ce-ți spune ea?

Porunca a treia:

„Să nu iei Numele Domnului Dumnezeului tău în deșert, că nu va ierta Domnul pe cel ce va lua numele Lui în deșert”.

1. Ai înjurat vreodată de Dumnezeu Tatăl sau de Mântuitorul Iisus Hristos?
2. Ai înjurat de Îngeri, Arhangheli?
3. Ai înjurat de Sfânta Fecioară?
4. Ai înjurat de Sfinți, Biserică, Paști, candelă, icoane, Cruce și altele?
5. Ai adus numele Domnului drept mărturie mincinoasă?
6. Ai luat altfel de mărturie: ochii tăi, viața ta, mântuirea sufletului tău? Căci Mântuitorul a zis ca vorba ta să fie da și nu, căci ce e mai mult vine de la Diavol.
7. Ai drăcuit? Ai trimis pe alții la dracu' sau pe tine?
8. Ai obiceiul să blestemi pe cei ce-ți fac rău? Mântuitorul ne-a învățat să ne rugăm pentru ei.
9. Jurământ fals ai depus? 10. Dar jurământ adevărat?
11. Nu întrebuițezi ca jurământ formula „zău”, care este prescurtarea lui „pe Dumnezeul meu”?

Porunca a patra:

„Adu-ți aminte de Ziua Sâmbetei ca s-o sfințești. Șase zile lucrează și fă [în acelea] toate lucrurile tale, iar în ziua sâmbetei este odihna Domnului Dumnezeului tău; în acea zi să nu faci nici un lucru, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici sluga ta, nici boul tău, nici orice dobitoc al tău”.

Ziua Domnului este Duminica. Aceeași valoare o au și toate sărbătorile instituite de Sfânta Biserică, de peste an.

1. Ținut-ai toate Duminicile și Sărbătorile?
2. Fost-ai în toate aceste zile la Biserică?
3. Cei din casa ta le-au ținut, au fost la Sfânta Biserică, nu i-ai oprit pentru vreun lucru?
4. Altor nu le-ai dat de lucru în aceste zile? Nu mergi prea târziu la Biserică?
5. Ziua Domnului o serbezi cum trebuie? Sau e pentru tine o zi obișnuită sau o zi de chefuri și petreceri? Dimineața mergi la Biserică? După masă citești cărți folositoare, ziditoare de suflet?
6. Te îngrijești de suflet mai mult în această zi decât în altele?
7. Nu ai făcut sau ai participat la clăci?
8. Nu te porți cu necuviință în Biserică?
9. Nu ai hulit Biserica și pe slujitorii Sfântului Altar?
10. Pe preoți îi cinstești ca pe slujitorii lui Dumnezeu? Nu-i batjocorești? Nu-i bârfești, spunând păcatele lor?
11. Te rogi pentru ei? Îi ascuți?

Porunca a cincea:

„Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie ție bine și să trăiești ani mulți pe pământ”.

1. Nu ți-ai bătut părinții sau socrii?
2. Nu i-ai înjurat sau persecutat?
3. Ai ascultat sfaturile lor?

4. Nu i-ai înșelat cu ceva?
5. Nu le-ai speculat buna credință?
6. Când au fost în necazuri i-ai ajutat?
7. Slujbe după moarte le-ai făcut?
8. Frații, surorile le-ai ajutat?
9. Ai purtat grijă de soție, de copii? Căci Sfântul Apostol Pavel zice: „Dacă, însă, cineva nu poartă grijă de ai săi și mai ales de casnicii săi, s-a lepădat de credință și este mai rău decât un necredincios” (I Timotei 5, 8).
10. Nu ți-ai bătut soția? Nu te-ai purtat rău cu ea? N-ai înjurat-o?
11. Soțul ți l-ai cinstit? Soția sau soțul ți-ai iubit ca pe tine însuți?
12. Nu ți-ai înșelat soțul sau soția?
13. Nu i-ai făcut viața mai grea? Nu ești cicălititor?
14. De cele sufletești ale celor din casa ta te-ai îngrijit suficient?
15. Cum te-ai purtat cu părinții sufletești? Nași, profesori, preoți? I-ai respectat și i-ai ajutat?
16. Nu ai fost obraznic sau încăpățânat cu părinții?
17. Nu i-ai supărat? Mâniat?
18. Nu i-ai vorbit de rău, batjocorit?
19. Nu ai râs de neputințele lor?
20. Ai luat seama să-și facă datoriile religioase?
21. Nu te-ai rușinat de ei?
22. Nu ți-ai cheltuit banii pe lucruri nefolositoare (tutun sau alte plăceri) și în felul acesta ai lipsit familia de cele trebuitoare?

De ești părinte

23. Ai îndreptat pe copiii tăi pe drumul Bisericii, cu fapta și cu cuvântul?
24. Nu le-ai dat exemplul rău de certuri, beții, vorbe porcoase, minciună, furt, necinste, clevetire, lene?
25. Nu cumva trăiești în concubinaj și copiii văd acest lucru?
26. Pentru faptele rele: certuri, minciună, bătaie, furt i-ai pedepsit? Nu cumva din milă i-ai iertat?
27. Pentru copiii tăi, soție, soț, frați, surori, părinți, ai făcut rugăciuni?
28. Nu ai fost prea aspru sau prea blând cu copiii tăi?
29. Slugi rele care să învețe copiii lucruri stricătioase de suflet nu ai ținut?

De ești tutore

30. Ți-ai îndeplinit toate îndatoririle materiale și morale față de copil?

De ești stăpân

31. Cum te-ai purtat cu servitorii sau ucenicii tăi?
32. Le-ai plătit leafa cinstit, nu le-ai reținut pentru cine știe ce motive?
33. I-ai îndemnat să-și facă datoriile religioase?
34. Nu i-ai îndemnat să facă vreun păcat?

De ești slugă

35. Ai ascultat stăpânii, patronii etc.?
36. Ți-ai îndeplinit cu hărnicie toate datoriile?
37. Nu ai lucrat de mântuială?
38. Nu le-ai furat ceva?
39. Nu le-ai povestit casa?
40. Nu le-ai stricat lucrurile?

Porunca a șasea:

„Să nu ucizi”.

1. Nu cumva ai ucis vreodată cu voie sau fără voie?
2. Nu dorești să ucizi, nu ai gânduri de răzbunare? Ai lăudat pe cineva pentru că a omorât?
3. Nu dorești moartea cuiva, fie pentru a-i lua averea, femeia, bărbatul etc.?
4. Nu ai bătut pe cineva?
5. Nu ai amenințat?
6. Nu urăști pe cineva, ești împăcat cu toți cunoscuții?
7. Dorești rău cuiva, moarte, pagubă?
8. Te bucuri de răul ce se întâmplă semenului?
9. Cum te porți cu cei din jur?
10. De ești bărbat ai admis lepădarea de copii?
11. De ești femeie, nu ai lepădat prunc cu voie?
12. Nu ai căutat să te sinucizi direct sau indirect?
13. Ai făcut vânătoare?

Porunca a șaptea:

„Să nu fii desfrânat”.

Curvie face cel necăsătorit; preacurvie cel căsătorit.

1. Nu ai curvit sau, de ești căsătorit, n-ai preacurvit?
2. Nu trăiești în concubinaj?
3. Nu păcătuiești împotriva firii: onanie sau homosexualitate?
4. Nu cumva poțtești să curvești cu bărbatul sau femeia altuia?
5. Nu cauți prilej de curvie?
6. La lucruri rușinoase nu te gândești prea mult?
7. Nu cauți să-ți aduci aminte de asemenea scene?
8. Nu vrei să vezi părțile rușinoase ale corpului?
9. Nu vorbești lucruri rușinoase?
10. Nu ai citit cărți care să-ți producă plăceri sexuale?
11. Nu ai îndemnat pe altul să facă acest păcat?
12. Nu ai făcut pe altul să păcătuiască prin îmbrăcăminte sau gătire?

Porunca a opta:

„Să nu furi”.

Preotul nu poate ierta furtul neînapoiat; deci să restitui ceea ce ai furat și apoi spovedește-te.

1. N-ai furat bani sau alte obiecte de la stat, societate sau vreun om?
2. N-ai păgubit pe alții?
3. Pe cel păgubit, l-ai despăgubit?
4. De averea altuia, încredințată ție, ai avut destulă grijă?
5. Bani sau alte obiecte pe care le-ai luat împrumut, le-ai restituit?
6. Ai primit lucruri furate?
7. Lucrurile găsite le-ai dat înapoi?
8. N-ai schimbat hotarele pământului cu vecinul tău?
9. N-ai îndemnat pe altul să facă acest lucru?
10. N-ai luat dobândă prea mare?
11. N-ai falsificat vreo marfă, n-ai vândut-o ca marfă bună?
12. La cântar sau socoteală n-ai înșelat?
13. N-ai luat de la cel mai mic decât tine lucruri cu de-a sila?
14. N-ai luat mită?
15. N-ai învățat copiii să fure?
16. N-ai gânduri de îmbogățire pe căi necinstite?

Porunca a noua:

„Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău”.

1. N-ai jurat strâmb?
2. N-ai mințit?
3. N-ai adus mărturii mincinoase?
4. Te-ai purtat corect cu semenul tău?
5. Nu l-ai mințit?
6. Nu cumva ai purtat minciuni?
7. Nu cumva ai umblat cu povești de la unul la altul?

Porunca a zecea:

„Să nu poftești [...] nimic din câte sunt ale aproapelui tău”.

1. Dorit-ai femeia, fiica, bărbatul sau fiul aproapelui tău?
2. Dorit-ai averea vecinului?
3. Nu ai dorit starea socială a celui mai mare ca tine?
4. N-ai urât din această cauză pe vecin?
5. N-ai dorit casa, sau pământul, sau vita, sau lucrul fratelui tău?

CELE ȘAPTE PĂCATE DE MOARTE

Mândria

Este izvorul tuturor răutăților sufletești. Ea este o lăcomie spirituală pentru care și dracii au căzut din darul lui Dumnezeu.

1. Nu ești mândru, fălos, închipuit?
2. Nu crezi prea mult în frumusețea sau averea ta, nu te-ai mândrit cu ele?
3. Cum te porți cu cei mari?
4. Nu disprețuiești pe nimeni?
5. Stai de vorbă cu oricine?
6. Nu ești fățarnic, ipocrit (una spui, alta faci)?
7. Nu te-ai lăudat prin fapte, vorbe, îmbrăcăminte?
8. Nu ai vorbit ceva spre a fi lăudat?
9. Nu ai clevetit pe aproapele ca să-i înjosești cinstea și vrednicia și spre a te ridica pe tine?
10. Ai răbdut ocară celui ce te-a ocărât?
11. Ai iertat pe cei ce s-au supărat pe tine?
12. Nu te-ai mândrit cu știința, cu cunoștințele tale?

Lăcomia

Din abstract, egoismul se concretizează prin lăcomie. Din acest punct de vedere privește Sfântul Apostol Pavel când zice că lăcomia este rădăcina tuturor răutăților.

1. Nu ești lacom la mâncare sau băutură?
2. Nu vrei să strângi avere sau alte lucruri?
3. În strângerea de bani nu ești lacom, n-ai înșelat pe aproapele tău din această cauză?
4. Nu ai mâncat sau ai băut pe ascuns?
5. Ai mâncat în sărbători înainte de Sfânta Liturghie? 6. Ai mâncat mortăciuni?

Lenea

Este lipsa de întrebuințare a puterilor trupești și sufletești pe care Dumnezeu ni le-a dăruit ca să le folosim în Viața Noastră.

1. Nu ești leneș?
2. Nu pierzi timpul fără să lucrezi?
3. Nu te ocupi cu lucruri rele sau deșarte (gătirea trupului etc.)?
4. Rugăciunea o faci regulat?
5. De suflet te îngrijești?
6. Datoria ca funcționar, lucrător, servitor ți-o faci?
7. Nu obligi pe cei mai mici să facă lucrul tău?
8. Nu ai căutat duhovnic mai iertător?
9. Ți-ai îndeplinit canonul?

Mânia

Se întemeiază tot pe pivotul lăcomiei. Când omul nu-și poate îndeplini poftele sale, se înfurie, căci este împiedicat de la scopul său cel rău. Omul se poate mânia numai contra păcatului.

1. N-ai făcut rele în mânie, înjurături, bătăi etc.?
2. Te mâni des? Știi că Sf. Apostol Pavel a spus: „Să nu apună soarele întru mânia voastră”?
3. Acum ești supărat pe cineva?
4. Ai bătut pe cineva cu bâta, cu palma?
5. N-ai supărat sau muștrat pe cineva fără temei, cu răutate?
6. Ai dorit răul celui ce ți-a făcut rău? Dar celui ce ți-a făcut bine?
7. Nu te-ai mâniat pe vecin pe motivul că e mai bun decât tine? Nu l-ai invidiat? Nu-ți pare rău?
8. Nu ai vărsat sângele cuiva (în beție)?
9. Nu te-ai bătut la duel?
10. Nu te-ai rugat (în mânie) să vină răul asupra vrăjmașilor tăi?

Zgârcenia

Este materială și spirituală. Materială este atunci când omul nu voiește să mângâie trupește pe cel sărac; iar spirituală, când nu voiește să îndrume pe cel neștiutor, din răutate.

1. Ești zgârcit?
2. N-ai lipsit de cele necesare pe un vecin din zgârcenie?
3. Ai ajutat pe sărac?
4. La masă ai chemat săraci sau bogați? Știi că Mântuitorul ne îndeamnă să chemăm la masă pe cei ce nu ne pot chema înapoi.
5. Nu vinzi prea scump?
6. Nu înșeli? 7. Nu-ți pare rău că ai făcut vreun bine?
8. Nu cumva mănânci puțin, te îmbraci prost (pe tine și pe ai tăi) spre a te îmbogăți?
9. Nu cumva nu te îngrijești de sănătatea alor tăi, copii, soție, părinți, frați, spre a nu cheltui bani?

Invidia (cearta sau pizma)

Când cel furios nu poate birui cu mânia lui piedicile care i se opun și, neputând să facă altceva, se îndulcește cu inima în patima invidiei, ca să acopere cinstea și vrednicia sufletească și trupească a aproapelui și să se înalțe el.

1. Ești certat cu cineva?
2. Îți place să te cerți?
3. Urăști pe cineva?
4. Batjocorești?
5. Sfaturi viclene dai?
6. Acum ai pe cineva invidie?
7. Vorbești cu toată lumea?
8. Ai poreclit pe cineva?
9. Nu ai băgat vrajbă între frați?

10. Nu porți pizmă pe cineva pentru faptul că e mai bun ca tine sau se bucură de mai multă cinste, avere, situație socială etc.?

Desfrânarea (Curvia)

Este tot o lăcomie, dar nu de ordin material sau spiritual, ci de ordin sentimental. Păcatul curviei, ca nici un alt păcat, se face în trup. Trupul e templul Duhului Sfânt. (Poți face desfrânare privind sau auzind lucruri care te-ar face să păcătuiești. Chiar mâncând, dormind prea mult, vorbind, etc.)

1. Ai căzut în curvie?
2. Dar în preacurvie?
3. Nu cumva îți place să vezi sau să citești cărți care te fac să păcătuiești cu gândul, nu cumva îți place să ascuți sau să vorbești vorbe porcoase sau de rușine? Să știi că Sfântul Apostol Pavel spune: "să nu se audă din gura voastră nici vorbe spurcate sau porcoase, nici glume proaste care nu sunt cuviincioase, nici vorbe nechibzuite".
4. Nu cumva îți place să vorbești cu rost sau fără rost?
5. Nu te stăpânește nici o patimă?
6. Nu mănânci sau dormi prea mult? Știi că tot Sfântul Apostol Pavel a spus: „Toate lucrurile sunt bune, dar nu trebuie să pună stăpânire pe voi”.
7. Nu ai în casă tablouri cu chipuri goale? Nu le privești cu patimă?
8. N-ai curvit cu rudeni de sânge sau cu cele spirituale (fină, nașă)?
9. N-ai pipăit trupul altuia cuprins de patima desfrânării?
10. N-ai vrut să vezi părțile rușinoase ale corpului?

PĂCATE STRIGĂTOARE LA CER

A. Uciderea cu voie

1. Ai ucis pe cineva?
2. Ai căutat să ucizi?
3. Vrei să ucizi pe cineva?
4. Vrei să te răzbuni luând viața cuiva?
5. Porți cuiva mânie, pică?
6. Ai bătut pe cineva?
7. Ai certat, ai amenințat pe cineva?

B. Sodomia (împreunare împotriva firii)

1. Bărbat cu bărbat sau cu orice fel de animal?
2. Bărbat cu femeie împotriva firii?
3. Onania. Ai făcut onanie?

C. Oprirea pensiei sau simbriei la orfani, văduve, muncitori, salariați sau servitori

1. Ai oprit pensiile sau salariile? Din orice motiv, fie ca despăgubire pentru un lucru stricat, fie din alte motive?
2. Rețineri parțiale sau nedrepte ai făcut?

3. Ai plătit totdeauna pentru ceea ce ți-au lucrat alții?

D. Asuprirea văduvelor, orfanilor, invalizilor și neputincioșilor

1. N-ai bătut copiii, bătrânii sau orfanii?
2. Nu ți-ai bătut joc de ei?
3. N-ai asuprit pe cel mai mic decât tine?
4. N-ai râs de ologi sau neputincioși?
5. Nu i-ai necăjit?
6. Nu cumva ai avut datoria să-i ajuți și nu i-ai ajutat?
7. Pe cei ce nu ai avut datoria i-ai ajutat sau ai trecut pe lângă ei ca preotul și levitul din Evanghelia cu Samariteanul milostiv?
8. Pe orb l-ai făcut să cadă conducându-l rău?
9. De orice neputincios, surd, gângav, șchiop, ciung, chior, nu ți-ai bătut joc?

DATORII FAȚĂ DE VIAȚA SUFLETEASCĂ A APROAPELUI

1. A feri pe altul de a păcătui. Ai ferit sau nu?
2. A învăța pe cei neștiutori.
3. A da un sfat bun celui ce are nevoie.
4. A ne ruga lui Dumnezeu pentru alții.
5. A mângâia pe cei întristați.
6. A suferi cu răbdare când suntem nedreptățiți.
7. A ierta greșelile altora.

PORUNCI PRIVITOARE LA VIAȚA TRUPEASCĂ A APROAPELUI

1. A da hrană celui flămând. Ai dat sau nu?
2. A potoli setea celui însetat.
3. A îmbrăca pe cel gol.
4. A îngriji pe cel bolnav.
5. A primi și ospăta pe străini.
6. A cerceta pe cei din închisori.
7. A îngropa pe cei morți.

PĂCATE STREINE

1. Când sfătuiești pe altul să păcătuiască.
2. Când poruncești altuia să păcătuiască.
3. Când te învoiești cu altul la păcat.
4. Când ajuți pe altul să păcătuiască.
5. Când lauzi pe cel ce face păcatul.
6. Când poți, dar nu voiești să împiedici pe altul de a face păcatul.
7. Când știi și nu spui păcatul altuia (să i-l spui).

PĂCATE ÎMPOTRIVA DUHULUI SFÂNT

1. Nesocotirea harului lui Dumnezeu și încrederea prea mare în tine.
 - a. Să crezi că Dumnezeu n-are putere să te ierte, e un păcat foarte mare.
 - b. Să crezi că tu ești totul și Dumnezeu n-are nici o putere în lume.
2. Neîncrederea în Dumnezeu.
3. Împotrivirea la Adevărul stabilit de Sfânta Biserică (să nu crezi în vreo dogmă).
4. Lepădarea de Biserica Ortodoxă. Ferește-te de aceste păcate, căci Mântuitorul spune: „Dar cine va huli împotriva Duhului Sfânt nu are iertare în veac, ci este vinovat de osândă veșnică” (Mc 3, 29).

CELE 9 PORUNCI BISERICEȘTI

1. Cercetarea Sfintei Biserici în toate Duminicile și sărbătorile legale.
2. Păzirea celor patru posturi din an.
3. Respectul față de fețele bisericesti.
4. Mărturisirea păcatelor în cele patru posturi.
5. A ne feri de eretici.
6. A ne ruga pentru conducătorii statului și dregătorii Bisericii.
7. A nu face nuntă, petreceri în post.
8. A feri Biserica de a i se înstrăina lucrurile.
9. A păzi posturile și a face rugăciunile pe care chiriarhul (episcopul) locului le pune în vremuri grele.

DIFERITE PĂCATE

1. Neîndeplinirea angajamentelor:
 - a. Le-ai îndeplinit pe cele luate în fața lui Dumnezeu, a ta, a aproapelui?
 - b. Ai îndeplinit canonul dat la Spovedanie?
2. Furtișag de cele sfinte:
 - a. Ai mințit la Spovedanie?
 - b. Ai ocolit să spui tot și din ce motive?

SFATURI

- a. Spovedește-te de cel puțin patru ori pe an în posturi.
- b. Postește înainte de spovedanie.
- c. Păstrează același duhovnic.
- d. Fă-ți un serios examen de conștiință înainte de a merge la spovedanie.
- e. Scrie pe hârtie păcatele, altfel le poți uita. Apoi arde hârtia imediat.
- f. Mărturisește singur nu numai păcatele făcute, ci și (pe) cele din inimă.
- g. Nu ascunde nici un păcat.
- h. Împacă-te cu cel ce ți-a greșit.
- i. Ocolește prilejul de păcătuire.
- j. Părăsește păcatul – angajează-te că nu vei mai păcătui.
- k. Regretă păcatele făcute.
- l. Ferește-te pe cât poți de ele.
- m. Cuminecă-te numai dacă te simți curat. Altfel vei fi osândit.
- n. Îndeplinește cu sfințenie canonul dat de duhovnic.
- o. Judecă-te singur pentru fiecare păcat făcut.

MARTURISIREA PĂCATELOR, FĂRĂ EXAMINAREA DUHOVNICULUI (SPOVEDANIA SUMARA)

“Se mărturisesc numai păcatele săvârșite de la ultima spovedanie și cele uitate la spovedania anterioară. Nu se mai mărturisesc păcatele spovedite, afară de cazul când au fost repetate. Ultima dată m-am spovedit la data de ...

PĂCATE

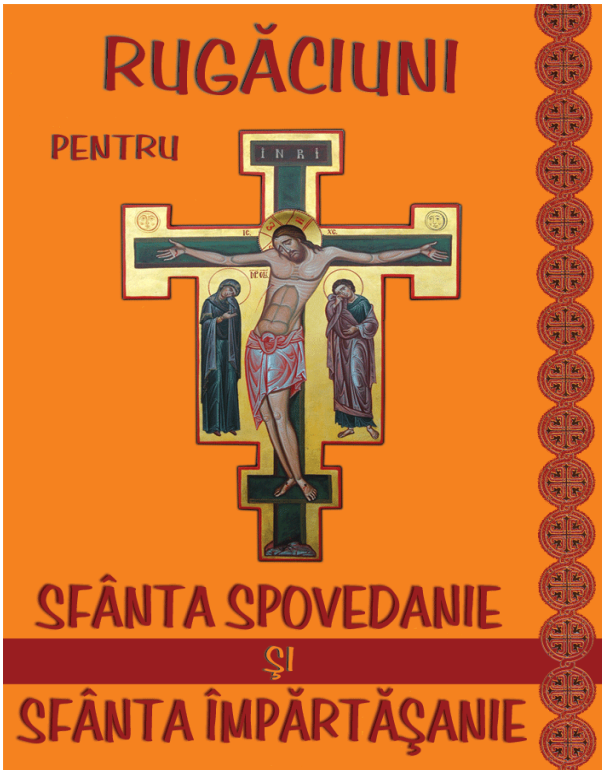
- Nu-mi fac rugăciunea regulat [...]
- Rugăciunea o fac grăbit, superficial, de mântuială.
- Nu asist regulat duminica și de sărbători la Sf. Liturghie, ci doar cel mult aprind lumânarea și plec.
- Nu ascult cu atenție predica sau cazania.
- Vorbesc tare în biserică cu oamenii și uit că în biserică nu trebuie să vorbim decât cu Dumnezeu.
- La biserică, atunci când am venit, nu m-am gândit să îndemn și pe alții să vină cu mine, neștiind că prin aceasta îmi acopăr o sumedenie de păcate [...]
- Ba chiar am împiedicat și pe alții să meargă la Sf. Biserică.
- Am gândit că mă pot ruga și acasă, uitând că mersul la Sf. Biserică, duminica și sărbătoarea, este obligatoriu, căci Iisus se ruga zilnic pe munte, în barcă etc., dar când era sărbătoare mergea la Templu, nu pentru că El avea nevoie, ci ca să ne învețe pe noi să facem la fel. Căci rugăciunea în Biserică este ca apa de la izvor.
- Duminica după amiază nu am cercetat pe cei triști, pe cei bolnavi, părăsiți sau singuri, ci am pierdut vremea ocupându-mă cu lucruri de nimic sau umblând după distracții.
- Nu m-am rugat pentru stăpânirea lumescă, nici pentru preoți sau duhovnicul meu.
- Nu am ascultat și nici nu i-am cinstit cu toată recunoștința pe părinții mei, nu-i ajut la nevoie și nu-i pomenesc la Sf. Liturghie, la Sf. Altar.
- Mi-am neglijat soțul (soția), copiii și am fost nestăpânit, nervos; e drept că am fost uneori obosit, dar numai prin devotament și iubire îmi pot câștiga mântuirea.
- Nu am făcut milostenie în amintirea celor dragi plecați dintre noi, nu le-am dat Liturghii pentru iertarea păcatelor, nici sărindare în posturi și uneori m-am zgârcit să le fac chiar și parastase.
- Nu ajut Sf. Biserică să-și îndeplinească misiunea sfântă în lume și nici pe omul sărac, pentru că sunt egoist și zgârcit.
- Sunt certat cu cineva, dar nu caut prilejul să mă împac, nici să-i cer iertare, pentru că sunt mândru și ambițios, uitând că dacă nu mă împac, darurile mele nu sunt primite la Altar.
- Nu am dat sfaturi bune celor ce au nevoie de ele, ci am fost nepăsător. Uneori am îndemnat chiar la rău, să se răzbune pe bărbat sau pe nevastă, să înșele, să le facă tot felul de necazuri etc.
- Nu mă pot stăpâni și nu am destulă răbdare ca să pot ierta și să nu răspund urât celor ce mă supără sau mă necăjesc. Uneori chiar îi blestem și îi drăcuiesc.
- Am dat exemplu rău celor din jur prin faptele și vorbele mele necugetate.
- Îmi place să râd de alții care sunt mai proști, mai neputincioși, în loc să-i ajut și să-i îndrept.
- Sunt invidios, îmi pare rău când cineva are succes sau îi merge bine și mă bucur când îi merge rău și are nenorociri.
- Sunt mândru, mă socotesc deștept și înzestrat cu multe daruri și uneori îmi pare rău că lumea nu mă cinstește îndeajuns, în loc să fiu smerit și să ajut pe cel mai slab și mai nepregătit.

- Îmi plac banii nu ca să ajut pe alții, ci ca să-mi fac plăcerile mele.
- Am gânduri necurate și chiar de desfrâu, m-am simțit bine când mi s-a făcut curte și am cochetat cu sexul opus; ba chiar am și căzut în păcat.
- Sunt lacom, leneș și munca nu mi-o fac cu drag pentru binele familiei și al societății.
- Mă mâinii repede, țin minte răul și chiar când iert nu iert cu toată inima, așa cum a făcut Iisus, chiar răstignit fiind.
- Am vrut să mă sinucid, crezând că astfel pot scăpa de nenorocire [...].
- Mi-au plăcut petrecerile, jocurile, balurile, distracțiile porcoase și am făcut haz de ele.
- Am clevetit vorbind de rău pe alții și am fost chiar fericit când am găsit cusur altora, uitând că și eu am destule și nici prin minte nu mi-a trecut ca să împiedic bârfirea, ci am terfelit cinstea celui vorbit de rău și numele bun, crezând că prin aceasta mă înalț eu, dar dimpotrivă, m-am coborât.
- Nu mi-am păstrat curățenia trupească înainte de căsătorie și nici după.
- Sunt căsătorit (ă) cu soțul meu care este de altă religie și nu m-am gândit să-l conving să treacă la religia ortodoxă, ca să ne rugăm împreună.
- Am băut și am mâncat peste măsură și uneori m-am îmbătat.
- Am fumat, deși acest lucru îmi strică sănătatea și îmi irosesc banii cu care aș putea face ceva util pentru mine și pentru suflet.
- M-am împodobit cu tot felul, ca să ademenesc pe alții și poate chiar în Sf. Biserică, prin îmbrăcămintea și podoabele mele am scandalizat pe alții.
- Am furat lucrul altuia sau chiar de la serviciu, nedându-mi seama că nu mă pot ajuta prin furt, ci dimpotrivă, mai târziu mă pot păgubi mai mult.
- Am luat bani cu împrumut și nu i-am dat înapoi sau am luat dobândă cât nu trebuia.
- Am înșelat vânzând marfă rea ca bună, am pus apă în vin sau în lapte, etc.
- Am mințit și am îndemnat și pe alții să mintă, uitând că mincinoșii merg în iad (Apocalipsa, cap.21, vers.8).
- Am pârât pentru a face rău și uneori pe nedrept, în loc să-l îndrept pe cel greșit.
- Nu mă rog Domnului întotdeauna cu căldură și sinceritate, ci mintea îmi este împrăștiată mai mult la grijile vieții.
- Am judecat pe preoți, pe călugări, pe episcopi, uitând că nu m-a pus nimeni judecătorul lor sau al altora și numai Dumnezeu este judecătorul tuturor și vor răspunde greu în fața Lui pentru sminteala ce o aduc oamenilor. Să-i ajutăm în misiunea lor, căci batjocura murdărește, dar nu îndreaptă nimic.
- Nu am ascultat sfatul bun al preotului, al duhovnicului care îmi dorea sincer mântuirea.
- Săvârșind tot felul de păcate, m-am gândit că Dumnezeu e bun și iertător, că pot să păcătuiesc mereu, că Dumnezeu tot mă iartă, că de asta-i Dumnezeu.
- Alteori am căzut în deznădejde, că atât L-am mâhnit pe Dumnezeu cu păcatele mele grele încât nu mai e cu putință să dobândesc iertare.
- M-am unit cu cei care sunt împotriva lui Dumnezeu și a Sf. Biserici și i-am aprobat.
- Nu am avut curajul să-mi mărturisesc credința mea în Dumnezeu atunci când a fost cazul, dacă într-adevăr sunt credincios religiei părinților și strămoșilor mei, pentru că sunt laș. Iar alteori am făcut propagandă religioasă unde nu era cazul, căutând să impun credința creștină cu sila în familie, când viața mea personală era departe de sfânta noastră credință. Iar prin faptele și atitudinea mea îl făceam de rușine pe Dumnezeu.

PĂCATE SPECIFICE FEMEILOR

În afară de păcatele de mai sus, femeile mai pot greși cu păcate pe care ele sunt mai ispitite să le aibă. Iată câteva:

- Am făcut avorturi, uitând că femeia (după Biblie) se mântuiește prin naștere de fii.
- Am luat buruieni ca să lepăd copilul. Am alergat sau m-am încărcat cu poveri tot ca să lepăd copilul.
- Am dat sfatul altor femei unde să facă avortul sau le-am întovărășit acolo unde trebuia să facă acest lucru.
- M-am împodobit și m-am fardat ca să plac altora și mi-a făcut plăcere să ademenesc sau să fiu admirată de bărbați străini.
- Mi-am înșelat soțul ca să mă răzbun, fiind ispitită prea greu sau din cauza patimii pe care n-am putut-o stăpâni.
- Nu vin îmbrăcată totdeauna cuviincios la Sf. Biserică, dovedind prin aceasta că nu sunt o creștină serioasă, cu rochia prea scurtă și decoltată sau în pantaloni.
- Am ascultat pe la uși și ferestre, să văd ce vorbesc sau ce fac cei din casă.
- Când am fost la soroc sau am avut altă necurățenie nu m-am dus la biserică să stau în tinda ei, ci am fost bucuroasă că pot sta acasă.
- Am fost ușuratică și uneori fățarnică, căutând să arăt altora frumuseți și adevăruri pe care eu nu le aveam, uitând că Maica Domnului și Sfintele Femei au fost smerite.

Dacă primim dezlegare de la duhovnic să primim Sfânta Împărtășanie, atunci trebuie să ne pregătim, așa după cum cere Sfânta Biserică.

În primul rând, trebuie să citim canonul de pocăință, canonul și rugăciunile din-naintea Sfintei Împărtășanii din Ceaslov; Când urmează să te împărtășești, te oprești de la relațiile conjugale cu soția, așa după cum sunteți sfătuit de duhovnicul dumneavoastră.

Înainte de a veni la Sfânta Împărtășanie, să fii iertat cu toată lumea. În ziua în care te împărtășești să ai grijă să nu mănânci și să nu bei înainte, nici anafora și nici aghiazmă nu poți lua.

După Sfânta Împărtășanie, să citești canonul de rugăciuni de Mulțumire de după Împărtășanie.

Mai multe detalii privind Împărtășania, veți găsi în Îndreptarul pentru Sfânta Împărtășanie, pe care-l vom tipări în viitorul apropiat.

Pr duhovnic Constantin Alecse